

STRATEJİK YÖNETİMİN KURUMSALLAŞMA ÜZERİNE ETKİSİ: BANKACILIK ALANINDA BİR ARAŞTIRMA

THE EFFECT OF STRATEGIC MANAGEMENT ON INSTITUTIONALIZATION: A RESEARCH IN BANKING

Öğr. Gör. Mehmet KAPLAN

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Şarkikaraağaç MYO, Yönetim ve Organizasyon
Bölümü, Isparta / TÜRKİYE, ORCID NO: 0000-0002-1359-1028

Prof. Dr. Aykut BEDÜK

Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Konya / TÜRKİYE
ORCID NO: 0000-0002-0845-8978

ÖZET

Stratejik yönetim işletmelerin geleceğe yönelik başarısında etkili olan ve sürdürülebilir rekabette etkinliğini sağlayan bir yönetim şekli olarak değerlendirilir. Kurumsallaşma ise temel dayanağını kurumsal iktisattan alan işletmenin çevresini etkin kılmasını, sürdürülebilirliği sağlamasını, belirsizlikleri azaltmasını ve sosyal bir varlık olarak yaşamasını sağlayan bir uzun vadeli bir çalışmadır. Yazın incelemesinde, stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların az olduğu görülmüştür. Buradan hareketle bu çalışmada “Stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında ilişki var mıdır?” temel araştırma sorusuna yanıt aranmaktadır. Çalışmada, işletmelerde stratejik yönetimin kurumsallaşma ile ilişkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ileri sürülen temel hipotez; H1: Stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında pozitif yönlü ilişkisi vardır. Çalışma ampirik araştırma niteliğindedir. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Basit tesadüfi yöntemle belirlenen Isparta ili bankacılık sektörü işletmeleri çalışanlarından 212 geri dönüş elde edilmiştir. Elde edilen geri dönüşlere bağlı olarak analizler yapılmıştır. Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında pozitif ve istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Kurumsallaşma, Isparta Bankacılık Alanı.

ABSTRACT

Strategic management is considered as a form of management that is effective in the success of the enterprises and ensures its effectiveness in sustainable competition. Institutionalization is a long-term work that enables the enterprise that derives its foundation from institutional economics to make its environment active, to ensure sustainability, to reduce uncertainties and to live as a social entity. In the literature review, it was observed that there were few studies examining the relationship between strategic management and institutionalization. From this point of view, this study aims to answer the basic research question “Is there a relationship between strategic management and institutionalization? Buradan. In this study, it was aimed to determine the relationship between institutionalization and strategic management in enterprises. The basic hypothesis put forward in the study; H1: There is a positive relationship between strategic management and institutionalization. The study is an empirical research. In this study, survey technique was used as data collection tool. 212 return was obtained from the employees of the banking sector enterprises in Isparta province determined by simple random method. Analyzes were made based on the obtained returns. According to the results of regression analysis, there is a positive and statistically significant relationship between strategic management and institutionalization.

Keywords: Strategic Management, Institutionalization, Isparta Banking Area.

1. GİRİŞ

Tüm dünyada küreselleşme, hızlı teknolojik değişim, yeni oluşan pazarlar, müşteri beklentilerinin değişmesi ve buna benzer nedenlerden ötürü ortaya çıkan ve her geçen gün giderek daha da artan rekabet karşısında işletmeler daha stratejik düşünmek, stratejik planlamaya ve stratejik karar almaya eskisinden daha fazla önem vermek zorunda kalmışlardır (Çelik vd., 2018; Kaplan ve Kaplan, 2018; Papatya, 2015).

Gelişen ve değişen ekonomik yapı, kişisel gelişim ve bu gelişimin bir ürünü olarak müşteri beklenti ve tercihlerindeki artış ve değişim, teknolojik gelişme ve küreselleşme sonucu rekabet şartlarının ağırlaşması gibi yaşanan gelişmeler ve değişimler yönetim felsefesini, üretim felsefesini ve sistemleri etkilemiş, doksanlı yıllardan itibaren toplam kalite yönetimi, stratejik yönetim ve değişim mühendisliği kavramları gündeme gelmiştir. Tüm bu sistemlerin temelinde örgütsel verimliliği artırmak ve rekabet üstünlüğü sağlamak anlayışı yatmaktadır. İşletmelerin temel amacı yüksek bir verimlilik ve etkenliğe sahip olmaktır ve bu amaçlarını sürekli ve hızlı bir değişim süreci içinde bulunan bir çevre içinde gerçekleştirebilmek durumunda kalmaktadırlar. Bunun için de stratejik yönetime ve buna bağlı olarak kurumsallaşmaya önem vermeleri gerekmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

İşletmelerin verimli ve etkin yönetilmesinde stratejik yönetim anlayışı 1990'lı yıllardan itibaren tüm dünyada önemli hale gelmeye başlamıştır. Bu alanda özellikle Gary Hamel ve C. K. Prahalad tarafından 1994 yılında Harvard Business Review'de yayınlanan "Competing for the Future" adlı çalışma öncü nitelikte bir çalışma olarak yazında yer bulmakta ve atıf almaktadır (Hamel ve Prahalad, 1994). İlgili yazarlar stratejik yönetimin önemli bir rekabet avantajı sağlayacağını belirterek, bugünden geleceğin yaratılabileceğini vurgulamışlardır. Bugünden geleceği yaratmak için işletmelerini buldukları sektörlerine yönelik öngörüler geliştirmelerini ve gelecekte sektör ne halde olacak sorusunu cevaplamaları gerekmektedir. Buna bağlı olarak gelecek için değişik düzeyde soruların cevaplanması gerekliliğinden hareketle; gelecekte müşteriler kim olacaktır, gelecekte müşterilere ulaşma kanalları ne olacaktır, gelecekte rakipler kim olacaktır, gelecekte temel rekabet avantajı ne olacaktır ve gelecekte eşsiz yetenekler neler olacaktır şeklinde sorular sormuşlardır (Hamel ve Prahalad, 1994: 127).

Stratejik yönetimin temel dayanağı strateji kavramı üzerinden şekillenmektedir. Tüm dünyada çeşitli sektörlerde temel yapısal geçişler yaşanmakta, küresel rekabet her yeri sarmakta, teknoloji sürekli yenilenmekte ve değişen müşteri beklentileri artık yeni başarı tarifleri istemektedir. Eski tariflerin artık çalışmadığı bir ortamda, rekabetçiliğini geri kazanma ile ilgilenen yöneticiler işletmeleri geleneksel strateji yaklaşımlarından vazgeçirmekte ve yeni çalkantılı ortamda kendilerine rehberlik edecek yöntemler aramaktadırlar (Prahalad ve Hamel, 1994: 5).

Stratejik yönetim anlayışının temelinde strateji ve bu yönetim anlayışının sürekliliğinin sağlanması yatmaktadır. Strateji işletmelerin hayatlarının bir döneminde yaptıkları ve izledikleri bir yol olmaktan öte sürekli, dinamik ve değişen şartlara göre yenilenen, gelişen ve revize edilen bir yönetim aracıdır. Stratejik yönetim anlayışı durağanlığı değil, sürekli gelişmeyi ve değişmeyi içermektedir. İşletmeler imajlarını arttırmak, artan müşteri beklentilerini karşılamak, rekabet baskısı altında ayakta kalabilmek ve verimliliklerini artırarak maliyet kontrolü sağlamak için stratejik yönetim anlayışını benimsemeli ve etkili bir şekilde kullanmalıdırlar (Papatya, 2017).

Stratejik yönetim üst kademenin ilgilendiği özel bir yönetim tarzıdır. İşletmelerde başlıca üç yönetim seviyesi öngörülmektedir. Bunlar, stratejik yönetim (tepe yöneticileri), fonksiyonel yönetim (orta kademe yöneticileri) ile program yönetiminden (alt kademe yöneticileri) oluşmaktadır. Stratejik yönetim, örgütün dış çevresiyle ilgili teşhis ve çözümlenmeleri kapsamakta ve örgütün gelecekte nerede olacağıyla ilgili soruları yanıtlamaktadır. Bu yaklaşımdan hareketle stratejik yönetim, işletmenin dış çevresiyle olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve örgütsel yönün belirlenmesiyle buraya ulaşmak için yapılacak işlerin planlanması, örgütlenmesi, yönlendirilmesi, koordinasyonu ve denetlenmesi süreci olarak tanımlanabilir. Stratejik yönetim, işletmelerin genel yönetim sürecinin bir parçasıdır. Dolayısıyla stratejik yönetim, işletmenin dış çevresi ile ilgili teşhis ve çözümlenmeleri kapsar ve uzun vadede işletmenin ne olacağıyla ilgili soruların cevaplandırır. Stratejik yönetim dinamik ve sürekli devam eden bir gelişme çabasıdır. Stratejik yönetim yaklaşımı çevresel tasarımların durmaksızın devam ettirilmesi

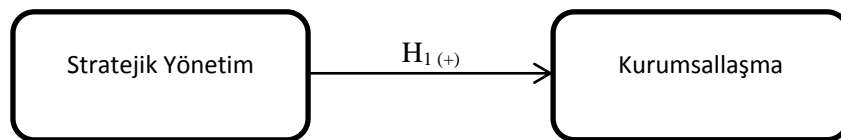
gerektiğini ortaya koymaktadır (Bağış ve Hızıroğlu, 2018; Barutçugil, 2013; Dinçer, 1998; Ülgen ve Mirze, 2004).

Stratejik yönetim multi-disipliner bir araştırma alanı olmuştur. Ekonomiden, sosyolojiden ve psikolojiden büyük ödün verilmesine ek olarak, siyaset bilimi, evrimsel ekoloji ve biyoloji, sistem bilimi ve felsefeden kavramlar ve teoriler almıştır. Stratejisi, davranış stratejisi, rekabetçi dinamikler, rekabetçi heterojenlik, işbirliği stratejisi, kurumsal seviyedeki strateji, stratejik planlamanın kaynak tabanlı ve bilgi tabanlı görüşleri de dâhil olmak üzere kendi kavramlarının, teorilerinin ve araştırma evreninin geliştirilmesi ile genişletilmiştir. Yenilik ve teknoloji stratejisi, kurumsal ve pazar dışı stratejiler, paydaş teorisi, stratejik değişim, stratejik liderlik, strateji olarak uygulama stratejisi ve strateji süreçleri de stratejik yönetimin içeriğinde yer almaktadır (Durand vd., 2017: 6).

Kurumsallaşma yaklaşımı sosyolojik bir yaklaşımdır. Sosyolojik anlamda kurum, toplumda organize olmuş, yerleşmiş, kabul edilmiş prosedürleri belli sosyal ilişkiler düzeni ve topluluğunu belirtmektedir. Herhangi bir olayın, davranışın kurum sayılabilmesi, bu olayın geçtiği çevreye, kişilerin amaçlarına, ilişkilerin özelliğine ve analiz edilecek soruna büyük ölçüde bağlı bulunmaktadır. Bir örgüt kurumu olarak kurumsallaşma, örgütlerin yapı ve davranışlarının, sadece pazar koşulları tarafından değil fakat kurumsal nitelikteki baskılar, bekleyişler ve inançlar tarafından da etkilendiğini ifade etmektedir. Sözelimi, sosyal bekleyişler, devletin bekleyiş ve yönlendirmeleri, o endüstri dalında hâkim olan iş yapma usulleri, işletmelerin üzerinde etki yapan kurumsal nitelikteki baskılardır. Bu nedenle kurumsallaşma yaklaşımı, belli bir çevrede faaliyet göstermekte olan örgütlerin yapı ve işleyiş özellikleri ile çevrenin özellikleri arasında bir benzeşme göstermektedir. Aynı dalda çalışan işletmeler benzer çevresel baskılara maruz kalacaklar ve çevrenin bekleyiş ve zorlamalarına bağlı olarak yapı ve işleyiş özelliği kazanacaklardır. Böylelikle kurumsal eşbiçimlilik ortaya çıkacaktır (Koçel, 2018; Erdoğan, 2008; Kurt ve Yeşiltaş, 2016).

3. TEORİK MODEL VE HİPOTEZLER

Araştırmanın yazın incelemesinde stratejik yönetim ile kurumsallaşma ilişkisi üzerine yapılmış değişik düzeyde araştırmalara rastlanmaktadır (Erdoğan, 2008; Taşhan, 2010; Uzun, 2013; Kobanoğlu, 2013; Acar, 2014; Kurt ve Yeşiltaş, 2016). Bu çalışmada, “stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmaktadır. Araştırmanın amacı teorik modele bağlı olarak geçmişte yapılan çalışmaların eksik kalan yerini doldurmaktır. Buradan hareketle bu çalışmada aşağıdaki teorik model ve hipotez ileri sürülmüştür.

Şekil 1: Teorik Model

H₁: Stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında pozitif yönde bir ilişki vardır.

4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Araştırmanın yöntemi olarak yazın araştırması ve alan araştırması olmak üzere iki yöntem kullanılmıştır. Öncelikli olarak yazın araştırması gerçekleştirilmiş ve bu konuda mevcut kaynaklar incelenmiştir. Yazın araştırmasının ardından, konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar da değerlendirilerek alan araştırması gerçekleştirilmiştir (İslamoğlu ve Alnıaçık, 2016, 136). Stratejik yönetim işletmelerde gelecek başarısı için en etkili başarı kaynağı olarak değerlendirilir ve bu değerlendirmeye bağlı olarak kurumsallaşma üzerinde doğrudan etkili ve ilişkilidir. Güçlü bir stratejik yönetim kurumsallaşmanın etkililiğini sağlayarak rekabet avantajı sağlar.

4.1. Veri Toplama Aracı ve Ölçekler

Çalışmada nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anketler, bir araştırmaya katılan kişilerin doldurduğu ve birincil kaynaklardan bilgi toplamak için hazırlanan sistematik soru formlarıdır (İslamoğlu ve Alnıaçık, 2016, s. 136). Bu noktada

araştırmada yüz yüze görüşme yöntemiyle katılımcılardan anket formlarını doldurmaları istenmiş ve eksiksiz doldurulmuş olan formlar değerlendirilmiştir. Anket sorularının hazırlanmasında benzer araştırmalarda kullanılmış ölçeklerden yararlanılmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde araştırmaya katılanların demografik bilgilerini anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.

Anketin ikinci ve üçüncü bölümünde ise stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere Erdoğan (2008) tarafından geliştirilen ölçeğin soruları yer almaktadır. Ölçekte toplam 34 ifade yer almaktadır. Her iki ölçekte de 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. (1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Ne katılıyorum ne katılmıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum).

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Isparta İli Merkezi'nde yer alan bankacılık sektörü işletmeleri oluşturmaktadır. Isparta ilinde 59 adet banka işletmesi bulunmaktadır. Bu işletmelerden 30 tanesi il merkezinde 29 tanesi ise ilçelerde yer almaktadır. Isparta ilindeki bankaların kamu bankaları ağırlıkta olduğu ifade edilebilir. Aşağıdaki Tablo 1'de Isparta ilindeki bankalarla ilgili bilgi vermektedir.

Tablo 1: Isparta İli Banka Bilgileri

Bankalar	Şube Sayısı	Şube Yerleri
Ziraat Bankası	16	Isparta Merkez (4) , Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Şarkikaraağaç, Senirkent, Sütçüler, Uluborlu, Yalvaç, Yenişarbademli.
İşbank	7	Isparta Merkez (3) , Eğirdir, Gelendost, Şarkikaraağaç, Yalvaç.
Halkbank	5	Isparta Merkez (2) , Eğirdir, Gelendost, Yalvaç.
Denizbank	4	Isparta Merkez (2) , Şarkikaraağaç, Yalvaç.
Garanti Bankası	4	Isparta Merkez (3) , Yalvaç.
Yapı Kredi Bankası	4	Isparta Merkez (2) , Eğirdir, Yalvaç.
Finansbank	3	Isparta Merkez (2) , Yalvaç.
Şekerbank	3	Isparta Merkez , Şarkikaraağaç, Yalvaç.
Vakıfbank	3	Isparta Merkez (2) , Eğirdir.
Akbank	3	Isparta Merkez (2) , Eğirdir.
Kuveyt Türk	2	Isparta Merkez (2) .
TEB	1	Isparta Merkez.
HSBC	1	Isparta Merkez.
ING Bank	1	Isparta Merkez.
Türkiye Finans	1	Isparta Merkez.
Albaraka Türk	1	Isparta Merkez.

Tablo 1'den hareket ederek Isparta İli Merkez'deki banka işletmeleri araştırma sınırlılığıyla çalışma gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla tabloda koyu punt ile işaretli olan banka işletmelerindeki çalışanlar araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu evrende yer alan kişiler banka yöneticileri, banka yönetici yardımcıları, bireysel müşteri temsilcileri, ticari müşteri temsilcileri, gişe çalışanları ve diğer çalışanlardan oluşmaktadır. Ancak araştırmada 254 kişiye ulaşılmış ve 212 anket geçerli olarak analizlere tabi tutulmuştur. Analiz yöntemi (Gürbüz ve Şahin, 2014) ve örneklemin homojenliğine göre % 95 güven düzeyinde (Saruhan ve Özdemir, 2016) mevcut anket sayısının evreni temsil etmede kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir.

4.3. Araştırma Sınırlılıkları

Veri toplama süreci anket formu ile gerçekleştirilmiştir. Bu durumda katılımcıların anket sorularını okuyup anladıkları ve buna uygun cevap verdikleri düşünülmektedir. Dolayısıyla anket formlarına verilen cevapların doğruluğu katılımcıların okuduklarını anlama düzeyleri ile sınırlı kalmaktadır. Çalışmada veri toplamak için sadece anket yönteminin kullanılmış olması da bir sınırlılık oluşturmaktadır. Araştırmanın sadece Isparta bankacılık sektöründeki işletmelerde uygulanmış olması, anketin mülakat ve gözlem gibi yöntemlerle desteklenmemesi, ölçülmek istenen konunun anket soruları ile sınırlı olması, Isparta ilinde gerçekleştirilme olmasıyla da coğrafi bir sınırlılık bulunmaktadır.

5. BULGULAR

5.1. Demografik Bulgular

Araştırma 254 kişiye uygulanmıştır. Ancak 32 kişinin anket cevapları aynı/karmaşık olduğu için araştırmadan çıkarılmıştır. Dolayısıyla çalışmanın tüm analizleri 212 kişi üzerinden yapılmıştır. Aşağıdaki tablo araştırmının demografik bulgularını içermektedir.

Tablo 2: Demografik Bulgular

		Frekans	Oran (%)
Cinsiyetiniz	Erkek	104	49,1
	Kadın	102	48,1
	Cevapsız	6	,03
	Toplam	212	100
Medeni Durum	Evli	89	42,0
	Bekar	119	56,0
	Cevapsız	4	2,0
	Toplam	212	100
Yaşınız	18 yaş altı	2	,009
	18-24 arası	76	35,8
	25-34 arası	94	44,33
	35-49 arası	36	16,98
	50-65 arası	2	,009
	Cevapsız	2	,009
	Toplam	212	100
Eğitim Düzeyi	İlkokul	1	,004
	Ortaokul	1	,004
	Lise	12	5,0
	Önlisans	67	31,6
	Lisans	111	52,35
	Yüksek Lisans	18	8,04
	Doktora	1	,004
	Cevapsız	1	,004
Toplam	212	100	
İşletmede Çalışılan Yıl	1-3 yıl	31	14,6
	4-6 yıl	64	30,2
	7-9 yıl	84	36,6
	10-15 yıl	14	6,67
	16-20 yıl	5	2,35
	Cevapsız	14	6,67
	Toplam	212	100
Konum	Yönetici ve Yrd.	37	17,4
	Bir.Müş.Tem.	41	19,3
	Tic.Müş.Tem.	15	7,0
	Gişe Çalışanı	97	45,8
	Diğer Çalışan	28	13,2
	Toplam	212	100

Demografik bulgular tablosunun değerlendirmesine göre katılımcıların çoğunluğu erkeklerden ve bekârlardan oluşmaktadır. Ancak cinsiyet bakımında oranların birbirine çok yakın olduğu dikkate alınmalıdır. Katılımcıların çoğunluğu 25-34 yaş aralığında ve eğitim durumları lisans mezunu ağırlıktadır. Katılımcıların işletmede çalıştıkları yılın dağılımı 7-9 yıl arasındadır. Katılımcıların çoğunluğu banka işletmelerinde gişe çalışanı olarak çalışmaktadır.

5.2. Geçerlilik, Güvenilirlik ve Açıklayıcı Faktör Analizi Bulguları

Araştırmada geçerliliği sağlamak için yüzeysel bir çalışma yapılmıştır. Anket soruları hem bankacılık sektöründe çalışan kişilere okutulmuş hem de başka sektörlerde yer alan kişilere okutulmuştur. Daha sonra ise uzman görüşleri dikkate alınmıştır. Yanısıra, geçerliliği ve güvenilirliği sağlamak amacıyla pilot bir çalışma yapılmıştır. Pilot çalışma bir banka şubesinde 28 kişiye uygulanmıştır. Pilot çalışmanın veri analizi sonuçlarına göre de değerlendirme ve düzeltme yapılmıştır. Stratejik yönetim ve kurumsallaşma ölçeklerinin Cronbach's alpha değerleri ,85 ve ,86 olarak ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar bilimsel araştırma yazınına göre güvenilirliği yüksek sonuçlardır.

Yazından alınan ve sorular üzerinde sadeleştirmeler yapılan ölçeklerin boyutlarını kontrol etmek ve değişkenler arası ilişkide tek boyutluluğu sağlamak amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır (Kalaycı, 2014, 321). Açıklayıcı faktör analizine göre hem stratejik yönetim ölçeği hem de kurumsallaşma ölçeği tek boyut olarak ortaya çıkmıştır. Açıklayıcı faktör analizine göre her iki ölçekte yazında yer alan çalışmalarla uyumlu olarak ortaya çıkmıştır.

5.3. Regresyon Analizi Bulguları

Araştırma verilerinin eşit aralıklı ya da oranlı ölçme düzeyinde toplanmış olmasından ve verilerin normal dağılım göstermesinden dolayı bu testin parametrik test olduğu anlaşılmaktadır. Parametrik teste bağlı olarak regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizi bir bağımlı değişken ile bir bağımsız (basit regresyon) veya birden fazla bağımsız (çoklu regresyon) değişken arasındaki ilişkilerin matematiksel eşitlik ile açıklanmasıdır (Kalaycı, 2014, 199).

Regresyon analizi sonuçlarına göre stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasında pozitif (Beta=0,494) güçlü ve anlamlı ($p<0,05$) ilişki vardır. Stratejik yönetimin kurumsallaşma üzerinde etkili olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle stratejik yönetim ile kurumsallaşma ilişkisini test etmek amacıyla yapılan regresyon analizinde stratejik yönetimin kurumsallaşma ile arasında pozitif ve istatistiksel açıdan anlamlı ilişkisinin olduğu görülmüştür ve geliştirilen hipotez desteklenmiştir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Stratejik yönetim daha başarılı aktörlerin (işletmelerin/çalışanların) daha iyi bağlantılı aktörler (işletmeler/çalışanlar) oldukları tezinden hareket eden ve işletmenin geleceğine değer katan bir yaklaşımdır. Kurumsallaşma ise işletmelerin günümüz rekabet ortamında başarılı olmalarını sağlayan önemli bir güç, yapı ve düzendir. İşte bu çalışmada stratejik yönetim ile kurumsallaşma arasındaki ilişki incelenmiştir. İnceleme sonucunda pozitif bir ilişki tespit edilmiş ve oluşturulan hipotez desteklenmiştir.

Araştırmanın sonucunda stratejik yönetimin kurumsallaşma üzerinde etkili olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç stratejik yönetimin kurumsallaşma ile arasında pozitif ve istatistiksel açıdan anlamlı ilişkisinin olduğunu göstermektedir. Bu sonuca bağlı olarak işletmelerin stratejik yönetim anlayışını benimsemeleri ve desteklemeleri kurumsallaşmaları üzerinde doğrudan bir etki sağlayacaktır. Yanısıra, işletmelerin bu noktada daha etkili sonuçlar üretmek için stratejik yönetime önem vermeleri gerekmektedir.

Bu bulgu ve sonuçlara bağlı olarak işletme yöneticilerine ve gelecek araştırmalar için öneriler şu şekilde değerlendirilir. İşletmeler stratejik yönetime ve stratejik yönetimin başarılı olmasını sağlayacak her türlü araca önem vermelidir. Üst yönetim inisiyatif kullanma ve geliştirme becerisini tüm işletme çalışanlarına yayarak kurumsallaşmanın sağlanmasına katkıda bulunmalıdır. Üst yönetimin tüm işletme çalışanlarıyla yani iç müşterileriyle ve sektörde yer alan rakip olan/olmayan işletmelerle ve diğer tüm paydaşlarla etkileşim, işbirliği ve ilişki ağı geliştirici zengin bir iş/işletmecilik ortamı sunması gerekmektedir.

Kurumsal çevre, modernleşme süreciyle birlikte örgütlerin dışında ve üzerinde oluşmuş, ussallaştırılmış yapıları, kuralları, normları, inançları ve efsaneleri içeren bir çevredir. Bu çevrede başarılı olmak ve kalıcılığı sağlamak için stratejik yönetime ihtiyaç olduğu net olarak ifade edilebilir. Gelecek araştırmalar için farklı sektörlerde, daha geniş bir örneklem ile farklı coğrafyalarda çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmada kullanılan anket tekniği sınırlılığına bağlı olarak farklı araştırma yöntemleriyle özellikle nitel ve karma yöntemlerle daha etkili araştırmalar yapılabilir. Yanısıra, araştırmalar sektörel anlamda yoğunlaşmalıdır. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri dikkate alan benzer çalışmalar

yapılabilir. Özellikle göçebe örgüt olarak nitelendirilen işletmelerde çalışmaların uygulanması yazına önemli katkılar sunacaktır.

KAYNAKÇA

- Acar, S. (2014). *Kurumsallaşmada stratejik yönetimin rolü: Burdur ilindeki aile işletmeleri üzerine bir araştırma*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi SBE İşletme ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Burdur.
- Bağış, M. ve Hızıroğlu, M. (2018). *Stratejik Yönetimin Kaynaklara Dayalı Yaklaşımı Ekonomik, Sosyolojik ve Psikolojik Temelleri*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Barutçugil, İ. (2013). *Stratejik Yönetim*. İstanbul: Kariyer.
- Çelik, A., Kaplan, M. ve Kaplan, B. T. (2108). A General Evaluation of Theory of Organizational Ecology. *The Journal of Academic Social Science*, 6(74), 583–594.
- Dinçer, Ö. (1998). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. İstanbul: Beta.
- Durand, R., Grant, R. M., Madsen, T. L. (2017). The expanding domain of strategic management research and the quest for integration. *Strategic Management Journal*, 38 (1), 4-16.
- Erdoğan, D. D. (2008). *Stratejik yönetim ve kurumsallaşma üzerindeki etkisi: bankacılık alanında bir uygulama*. Gazi Üniversitesi SBE İşletme ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe Yöntem Analiz*. Ankara: Seçkin.
- Hamel, G., ve Prahalad, C. K. (1994). Competing for the future. *Harvard Business Review*, 72(4), 122-128.
- İslamoğlu, A. H. ve Alnaçık, Ü. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta.
- Kalaycı, Ş. (Edi.) (2014). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil.
- Kaplan, M. ve Kaplan, B. T. (2018). Strateji Okullarından Çevre Okulu Anlamı Kapsamı ve Katkıları Bağlamında Bir Değerlendirme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(77), 447–459.
- Kobanoğlu, M. S. (2013). Aile işletmelerinde kurumsallaşma düzeyi ile stratejik yönetim ve insan kaynakları yönetimi uygulamaları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Erzurum alt bölgesinde bir uygulama. Atatürk Üniversitesi SBE İşletme ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum.
- Kurt, S., ve Yeşiltaş, M. (2016). Otel İşletmelerinde Kurumsallaşma Düzeyinin Stratejik Yönetim Araçlarının. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3, 19.
- Papatya, G. (2015). *Temel İşletmecilik Bilgisi Teorik Düzenlemeler, Entelektüel Birikim ve Notlar*. Isparta, Beyazıt Yayınları.
- Papatya, G. (2017). Rekabetçi strateji türleri ve işletme yetenekleri arasındaki ilişki: Ankara ili merkezli ihracat işletmelerinde bir araştırma. *Journal of Current Researches on Business and Economics*. 7 (1), 1-16.
- Prahalad, C. K., & Hamel, G. (1994). Strategy as a field of study: Why search for a new paradigm?. *Strategic management journal*, 15(S2), 5-16.
- Saruhan, Ş. C. (2016). *Bilim, Felsefe ve Metodoloji*. İstanbul: Beta.
- Taşhan, A. (2010). Aile şirketlerinde kurumsallaşma ile stratejik yönetim arasındaki ilişki: Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yerleşik fındık sanayi üzerine bir araştırma. Marmara Üniversitesi SBE İşletme ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Uzun, E. (2013). Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren aile şirketlerinin kurumsallaşmaya bakış açıları ve stratejik öngörülerinde kurumsallaşmanın yeri. Kahramanmaraş sütçü İmam Üniversitesi SBE İşletme ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kahramanmaraş.
- Ülgen, H. ve Mirze, K. (2004). *İşletmelerde Stratejik Yönetim*. İstanbul: Literatür.